

EUROPESE
COMMISSIE

HOGE
VERTEGENWOORDIGER_VAN
DE EUROPESE UNIE
VOOR_BUITENLANDSE ZAKEN
EN_VEILIGHEIDSBELEID

Brussel, 30.4.2013
JOIN(2013) 9 final

GEZAMENLIJK VERSLAG AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

Speciale administratieve regio Macau: Jaarverslag 2012

GEZAMENLIJK VERSLAG AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

Speciale administratieve regio Macau: Jaarverslag 2012

INLEIDING

Sinds de overdracht van Macau aan continentaal China 13 jaar geleden hebben de Europese Unie en haar lidstaten de politieke en economische ontwikkelingen in de speciale administratieve regio Macau binnen het kader van het beginsel “één land, twee systemen” op de voet gevolgd. Volgens de afspraak van 1999 met het Europees Parlement wordt over de ontwikkelingen in Macau jaarlijks een verslag gepubliceerd. Dit is inmiddels het elfde jaarverslag, en heeft betrekking op 2012.

De betrekkingen tussen de Europese Unie en de speciale administratieve regio Macau zijn gebaseerd op gemeenschappelijke waarden, een Europese achtergrond en gezamenlijke belangen op het gebied van economie, milieu, onderwijs en cultuur. In de loop van het jaar 2012 hebben de bilaterale betrekkingen zich verder ontwikkeld binnen het kader van de handels- en samenwerkingsovereenkomst. Deze overeenkomst werd in 1992 ondertekend en werd op 1 januari 1993 van kracht.

De Europese Unie erkent dat het beginsel “één land, twee systemen” in 2012 naar bevrediging werd toegepast, overeenkomstig de Basiswet van de speciale administratieve regio Macau. De grondrechten en fundamentele vrijheden van de bevolking van Macau werden gerespecteerd. Het economische beleid is de marktbeginselen blijven volgen, geleid door de rechtsstaat. De bevordering van transparantie en goed bestuur bleef een prioriteit waarbij enige vooruitgang werd geboekt. Het politieke bestuur van Macau is democratischer geworden. De EU hoopt dat in dit verband nog verdere vooruitgang zal worden geboekt, en uiteindelijk zowel de regeringsleider als de wetgevende vergadering rechtstreeks zullen worden verkozen.

POLITIEKE ONTWIKKELINGEN

2012 was het derde jaar van de ambtstermijn van Chui Sai On, de regeringsleider van de speciale administratieve regio Macau. In zijn jaarlijkse beleidsverklaring van 15 november meldde de regeringsleider dat zijn regering met succes een voortdurende economische groei had gehandhaafd en de nodige diversificatie van de economie had mogelijk gemaakt, met als doel van Macau een wereldcentrum voor toerisme en ontspanning te maken. De regering heeft het beleidsprincipe “Mensen staan voorop” verder in het vaandel gevoerd en ernaar gestreefd mensen uit alle lagen van de samenleving in staat te stellen de vruchten te plukken van de economische ontwikkeling en hun levensstandaard op te trekken. De regeringsleider beloofde de voordelen van Macau volledig te benutten om de passende economische diversificatie te versnellen.

Na overleg en de goedkeuring door het permanent comité van het Nationale Volkscongres en de wetgevende vergadering werd bijlage II bij de Basiswet gewijzigd wat betreft de wijze van verkiezing van de regeringsleider en de vorming van de wetgevende vergadering van de speciale administratieve regio Macau. Het aantal leden van de wetgevende vergadering werd verhoogd van 29 tot 33. Er zijn twee nieuwe mandaten uit de geografische kiesdistricten en

twee nieuwe rechtstreeks verkozen mandaten uit de functionele kieskringen. De wijziging wordt van kracht voor de verkiezing van de wetgevende vergadering in september 2013. Ook het aantal leden van het comité dat de regeringsleider verkiest, wordt verhoogd van 300 naar 400. Dit zal de basis vormen voor de volgende verkiezing van de regeringsleider in 2014. Alles bijeen is dit een bescheiden maar positieve stap naar sterkere democratisering van het bestuur van de speciale administratieve regio Macau.

Over het algemeen wordt in Macau de vrijheid van meningsuiting gerespecteerd. In de gedrukte en elektronische media komt een breed spectrum van opvattingen aan bod. Toch neemt de indruk toe dat de media aan zelfcensuur doen. Aangezien de media in Macau sterk afhankelijk zijn van regeringssubsidies, werd gerapporteerd dat besluiten over het al dan niet indienstnemen van journalisten afhankelijk werden gesteld van de (vermoede) belangen van de regering. Er bestaat vrijheid van vergadering maar er werd gemeld dat de rechtshandhavingsautoriteiten te restrictief optraden. Overeenkomstig de Basiswet respecteert en beschermt Macau de vrijheid van godsdienst en geloofsovertuiging. Er waren geen meldingen van misbruik of discriminatie op basis van kerkelijk lidmaatschap, geloofsovertuiging of -praktijk. De regering erkende dat het probleem van de mensenhandel verergerde en streefde naar samenwerking met de internationale partners, onder meer de EU, om dit probleem aan te pakken.

De bevordering van transparantie en goed bestuur bleef een prioriteit, hetgeen ook blijkt uit de behandeling van een aantal corruptiezaken op hoog niveau. Sinds 2012 komt de speciale administratieve regio Macau niet langer voor in de corruptieperceptie-index van Transparency International (TI). Dit is te wijten aan een interne wijziging van de methode zonder verband met Macau. In 2011 haalde Macau een cijfer van 5,1 op de index; het cijfer 10 betekent het meest transparant. In 2012 rapporteerde de anticorruptiecommissie dat van de 804 in 2011 behandelde gevallen er 350 strafzaken waren, een aanzienlijke daling tegenover de 768 strafzaken die in 2009 werden vervolgd. Dit betekent dat de transparantie in Macau steeds meer toeneemt. De wetgevende vergadering debatteerde over een voorstel van de regering over de wet op de aangifte van tegoeden en belangen. Bij deze wet is vereist dat hogere ambtenaren van de drie machten al hun lokale en niet-lokale tegoeden bekend maken. De wet werd goedgekeurd op 4 januari 2013.

ECONOMISCHE ONTWIKKELINGEN

In 2012 kende de economie van Macau een aanzienlijke vertraging, waarbij het bbp in reële termen met 9,9%¹ toenam (vergeleken met de aanzienlijke groei van 21,9% in 2011). Dit was te wijten aan een kleinere groei van de uitvoer van diensten inzake kansspelen en van de bestedingen door bezoekers, hetgeen te maken had met een relatief kleinere groei van de Chinese economie. Het totale aantal bezoekers aan Macau bedroeg 28 miljoen, een marginale groei van 0,3% vergeleken met 2011. Bezoekers uit continentaal China maakten 60% uit van de bezoekers. De uitgaven voor private consumptie en investeringen bleven redelijk op peil. De inflatiedruk gedurende het jaar was hoog met 6,1%. Ondanks de vertraagde groei kon Macau in 2012 zijn positie handhaven die het sinds 2006 bekleedt als 's werelds grootste

¹ Bron: Tenzij anders wordt aangegeven, zijn alle economische gegevens over Macau de officiële statistieken die worden gepubliceerd door de Census and Statistics Service van de regering van de speciale administratieve regio Macau.

casinomarkt. De jaarlijkse inkomsten uit kansspelen stegen met 13,5% en bereikten een record van 304 miljard patacas² (29,6 miljard euro).

Het bbp bedroeg in 2012 611.930 patacas per hoofd (59.635 euro³), waarmee Macau wereldwijd tot de top-10 behoort. Tegelijkertijd bedroegen in het vierde kwartaal van 2012 de gemiddelde algemene maandelijkse inkomsten 12.000 patacas (rond 1.169 euro). Vele burgers van Macau hebben problemen om een betaalbare woning te vinden en ouden van dagen verkeren vaak in een kwetsbare positie. Om de levensstandaard van de mensen te verbeteren, kondigde de regeringsleider in zijn programmarede van november aan dat de in 2008 ingevoerde winstuitkeringsregeling zou worden voortgezet, met een groter bedrag van 8.000 patacas (780 euro) voor alle permanente inwoners en meer uitgaven voor sociale prestaties, onderwijs en medische zorg. Het prestatiepakket omvatte een medische tegoedbon van 600 patacas (58 euro), een verlaging van de inkomstenbelasting met 30%, belastingvrijstellingen, vrijstellingen van zegelrechten, steunuitkeringen en een maandelijks pensioen voor ouderen, onderwijssubsidies, uitkeringen voor elektriciteitskosten, steun voor gezinnen met een laag inkomen en kapitaalinjecties voor de centrale spaarrekeningen. Er werd 10 miljard patacas (970 miljoen euro) uitgetrokken voor gezondheidszorg met het oog op een doeltreffender gezondheidsstelsel en een primair netwerk van gezondheidszorg dat tegen 2020 alle inwoners gratis gezondheidszorg en verzorging door medische specialisten moet bieden.

Kansspelen zijn meer dan ooit de economische pijler van Macau geworden, goed voor meer dan 40% van het bbp, vergeleken met minder dan 30% tien jaar geleden. De sector kansspelen in de strikte zin was goed voor 23%⁴ van de totale werkgelegenheid in Macau. Indien daarmee verband houdende sectoren, zoals de toerismediensverlening, de kleinhandel of de gerelateerde bouwsector worden meegerekend, stijgt dit cijfer wellicht uit boven 70%. De belasting op de kansspelen droeg in 2012 voor 83% bij tot de belastinginkomsten.⁵

Economische diversificatie buiten de sector kansspelen blijft een duidelijk doel van de regering van Macau. Er werden enkele maatregelen getroffen voor de ontwikkeling van andere sectoren dan de goksector, bijvoorbeeld in de zogenaamde MICE-branche (Meetings, Incentives, Conventions, Exhibitions) en in de creatieve en culturele sector. Er werd echter inzake diversificatie slechts beperkte vooruitgang geboekt, door problemen met de infrastructuur, het ontbreken van concentraties van nevenbedrijven en een gebrek aan personeel. Deze laatste factor was een belangrijke rem, aangezien de sector kansspelen en verwante sectoren nog steeds veel meer personeel aantrekken dan andere sectoren. Het werkloosheidscijfer viel in het laatste kwartaal van 2012 terug tot 1,9%, het laagste in tien jaar.

Om de snelle groei van de casino-industrie te temperen, is de regering van de speciale administratieve regio Macau diverse controlemaatregelen blijven nemen, onder meer de beperking van het aantal speeltafels tot 5.500 tegen 2013, en de beperking van de gemiddelde jaarlijkse toename in de volgende tien jaar tot 3%. Tegen eind 2012 waren er 5.485 speeltafels werkzaam. Om te vermijden dat jongeren betrokken geraken bij kansspelen, werd de

² Bron: Gaming Inspection and Coordination Bureau van de regering van de speciale administratieve regio Macau.

³ De gemiddelde wisselkoers euro/pataca in 2012 ligt bij 10,2612.

⁴ Bron: Werkgelegenheidsenquête 4Q/2012, Census and Statistics Service van de regering van de speciale administratieve regio Macau.

⁵ Bron: Financial Services Bureau van de regering van de speciale administratieve regio Macau. Het cijfer voor 2012 bestrijkt alleen de periode januari-november 2012.

minimumleeftijd voor toegang tot casino's met ingang van november 2012 opgetrokken van 18 naar 21 jaar.

Om de infrastructuurproblemen aan te pakken en de economie duurzamer te maken, is Macau met de centrale regering overeengekomen om een stuk land op het eiland Hengqin te huren, dat behoort tot de buurgemeente Zhuhai op het vasteland, om dit tot een speciale economische zone te ontwikkelen. De regering van Macau sloot uit dat in deze zone casino's zouden worden gebouwd; veeleer zou de nadruk komen te liggen op andere sectoren dan kansspelen, zoals technologische dienstverlening en creatieve industrieën. In deze zone zal eveneens de nieuwe campus van de universiteit van Macau worden gevestigd waarvan de bouw in 2013 klaar moet zijn. Dit door Macau voor de universiteit gehuurde stuk land zou tot 2049 onder de jurisdictie van Macau blijven.

Op 12 oktober keurde de wetgevende vergadering van Macau maatregelen goed om de speculatie op de huizenmarkt tegen te gaan. Onder meer wordt het speciale in juni 2011 ingevoerde zegelrecht voor transacties van woonimmobilien uitgebreid tot winkels, kantoren en parkeergarages. De speculatie had zich de laatste tijd tot laatstgenoemde categorieën uitgebreid nadat vluchtkapitaal de markt had bereikt, ten dele na de financiële verlichting in de VS. De speciale zegelrechten werden voor het eerste jaar vastgesteld op 20%, om in het tweede jaar op 10% terug te vallen. Bedrijven en buitenlandse kopers worden nog eens met 10% daarboven op belast.

Het negende toevoegsel bij de partnerschapsovereenkomst voor nauwere economische samenwerking (CEPA) met China werd op 2 juli 2012 ondertekend. Op 1 januari 2013 werden 48 liberaliseringsmaatregelen voor nieuwe diensten van kracht. Van de 160 dienstensectoren die momenteel in continentaal China bestaan, staan er thans 149 open voor in Macau gevestigde dienstverleners. Uit hoofde van het tweede toevoegsel werd de handel in goederen in 2006 volledig geliberaliseerd. Het meest recente toevoegsel betrof de facilitering van de grensoverschrijdende samenwerking ten behoeve van de concessies van vestigingen van Macau in Hengqin. Europese bedrijven blijven de ontwikkelingen met de CEPA en de speciale economische zone in Hengqin met belangstelling volgen, vanwege de hierdoor geboden investeringsmogelijkheden voor de handel met continentaal China.

Naast economische integratie met de regio van de Parelrivierdelta bleef Macau via het Macau Forum voor economische en commerciële samenwerking zijn positie versterken als brug tussen China en de Portugeestalige landen. De centrale regering verbond zich ertoe Macau te steunen in zijn streven om een knooppunt voor internationaal toerisme en recreatie en een platform voor commerciële en zakelijke betrekkingen tussen China en de Portugeestalige landen te worden.

SAMENWERKING TUSSEN DE EU EN MACAU

Het hoogtepunt van de samenwerking tussen de EU en Macau was het bezoek van regeringsleider Chui Sai On aan de EU op 10 januari 2012 en zijn ontvangst door voorzitter Barroso. 2012 was ook de twintigste verjaardag van de ondertekening van de Overeenkomst inzake handel en samenwerking tussen de Europese Economische Gemeenschap en Macau.

In 2012 is de bilaterale handel tussen de EU en Macau gestaag gegroeid. In de eerste negen maanden van het jaar is de uitvoer van de EU naar Macau met 17% gestegen tot 282 miljoen

euro⁶, ten gevolge van een stijgende vraag in Macau door de robuuste economie. Er is een groeiende markt voor luxegoederen, delicatessen, wijn en voertuigen uit de EU. Dit is te verklaren doordat de exploitanten van casino's thans inkomensstromen ontwikkelen uit sectoren buiten het kansspel, zoals luxewinkels. De EU heeft sinds 2009 een handelsoverschot met Macau (192 miljoen euro in de eerste negen maanden van 2012) en was na China de grootste invoerder in Macau, goed voor 23% van de invoer⁷ in 2012.

De EU en Macau willen blijven samenwerken, ook op een aantal belangrijke nieuwe gebieden die voor beide partijen van belang zijn, zoals cultuur en milieubescherming. Dit streven werd bevestigd tijdens constructieve gesprekken op de jaarlijkse vergadering van het Gemengd Comité EU-Macau, op 4 december 2012 in Brussel.

Tijdens deze vergadering van het Gemengd Comité namen beide partijen de nieuwste ontwikkelingen in hun betrekkingen door, met inbegrip van ontwikkelingen op het gebied van handel en investeringen. Beide partijen maakten de stand van zaken op van de samenwerkingsactiviteiten, zoals het programma voor juridische samenwerking en het opleidingsprogramma voor tolken uit Macau, maar ook verschillende activiteiten in Macau in het kader van het European Union Business Information Programma voor Hongkong en Macau (EUBIP). Er werd ook van gedachten gewisseld over samenwerking inzake belastingkwesties en de mogelijkheden voor samenwerking op het gebied van de belasting op spaargelden, rekening houdend met de recente internationale ontwikkelingen in verband met de uitwisseling van informatie tussen belastingautoriteiten en de noodzaak van een gelijke behandeling op internationaal vlak.

In de marge van de vergadering van het Gemengd Comité van 2011 werd de horizontale overeenkomst tussen Macau en de Europese Unie over bepaalde aspecten van luchtvaartdiensten geparafeerd. De procedures voor de formele ondertekening waren aan de gang na de vertaling van het document in het Chinees en het Portugees.

De EUBIP-activiteiten die medegefinancierd worden door de Europese Commissie en beheerd worden door de Europese Kamer van Koophandel in Hongkong, werden voortgezet. EUBIP heeft goed gefunctioneerd als stimulans voor de banden tussen bedrijven in de EU en Macau. In de loop van het jaar werden evenementen opgezet in verband met de bescherming van de intellectuele eigendom, CEPA en de handelsbetrekkingen tussen de EU en continentaal China, met inbegrip van Macau. EUBIP moedigde ook de deelname aan van de EU aan twee belangrijke jaarlijkse evenementen in Macau, het investeringsforum voor Macau en het internationale forum en de tentoonstelling inzake milieusamenwerking in Macau. De deelname van de EU, samen met de EU-lidstaten en Europese bedrijven, met een gezamenlijk EU-paviljoen op deze twee evenementen, verzekerde een grote zichtbaarheid van de EU. De deelname bood Macau en de bezoekers uit continentaal China tevens een goed platform voor netwerking en een gelegenheid voor bedrijven uit de EU om zich te tonen. Het EUBIP-programma kwam in november 2012 tot een eind; in 2013 zal ervoor een opvolger worden gelanceerd.

Op 1 september 2012 ging het academische programma Macau-EU van start. Het programma wordt ten uitvoer gelegd door een consortium waaraan de universiteit van Macau en het instituut voor Europese studies van Macau deelnemen, naast EU-partners. Het programma stelt zich tot doel het academische onderzoek te bevorderen, de dienstverlening te

⁶ Bron: Eurostat.

⁷ Bron: Statistics and Census Service van de regering van de speciale administratieve regio Macau.

ontwikkelen om zo de zichtbaarheid van de EU te doen toenemen en de academische samenwerking met instellingen voor hoger onderwijs uit de EU te versterken.

De EU en Macau vernieuwden hun samenwerking voor de opleiding van tweetalige Chinees-Portugese tolken. Op 21 november 2012 ondertekenden de directeur-generaal van de gemeenschappelijke tolken-conferentiedienst van de EU en de secretaris voor Overheid en Justitie van Macau tot dit doel een memorandum van overeenstemming teneinde het aantal gekwalificeerde tolken ten behoeve van de tweetalige Chinees-Portugese administratie van Macau op te voeren. In het kader van het programma zullen daartoe gedurende vijf maanden tolken worden opgeleid in Brussel en Macau.

Op 4 december 2012 werd een fototentoonstelling onder de titel “Bridging Time” in de hoofdzetel van de Europese Commissie in Brussel geopend.

De EU zal haar relatie met de speciale administratieve regio Macau blijven uitbreiden, de betrekkingen op het vlak van economie en handel verruimen, de samenwerking verbeteren met bedrijven en de maatschappelijke organisaties en de mobiliteit en de uitwisseling met de bevolking van Macau stimuleren. Ook in 2013 zullen de EU en Macau hun uitwisselingen en besprekingen voortzetten. Meer bepaald verwacht de EU dat activiteiten op het gebied van culturele uitwisselingen, academische samenwerking, samenwerking op milieu- en juridisch gebied, en samenwerking met het oog op de economische diversificatie van Macau zullen toenemen.